

[Hvidberg.]

mener dermed; jeg har dog hørt det en enkelt gang, men selv om man altså har fået en forklaring på, hvad der menes dermed, var det ikke muligt at indse, hvorfor denne side af skolens arbejde, den karakteropdragende, ikke lige så godt kunne trives under den nuværende skolestruktur som under den af ministeren foreslåede.

Må jeg slutte — jeg spørger formanden derom — med at fortælle en lille historie? Ja, ja, man skal undertiden afbryde undervisningen med en lille historie. Jeg hørte for nogle år siden om en digter et eller andet sted i Europa. Han boede sammen med andre flygtninge i barakfattigdom og halm. Så kom man og sagde til ham, at der dog var forlæggere; han havde jo talent; han havde stof, glimrende stof; der var tilbud; der var udsigt til succes. Ja, sagde digteren, men er der nogen hensigt med det? Ja, naturligvis, der var berømmelse, der var penge. Men er der nogen hensigt med det, nogen mening med det, spurgte digteren. Her i barakken underviste han sine medflygtninge, og her læste han sine ting for dem. Han holdt dem oppe; i deres forkomne ensomhed var han sammen med dem. Her var der en hensigt med hans kunst, her var der en mening med den — og dermed også en mening i hans liv; men det andet ville ødelægge hans kunst, og så ville han miste den hensigt, der var med hans liv.

Se, da jeg hørte denne historie for nogle år siden, gjorde den — det må jeg ganske ærligt bekende — et dybt indtryk på mig. Det er, synes jeg, en historie, der også gør indtryk nu. Det er også skolens opgave at give de unge sådanne dybe etiske indtryk, at det får betydning for dem og også får betydning for deres livsførelse. Det betyder meget, at man viser dem — f. eks. gennem en historie som denne — hvad det er at samle sit liv om en opgave, om et kald, at man viser dem, hvad det er at føle ansvar for sine medmennesker, at komme dem i møde, at samarbejde med dem. Gennem sådanne indtryk kan skolen vække og påvirke de unge. En sådan vækkende og påvirkende karakteropdragelse kan skolen imidlertid efter min opfattelse lige så godt give i og med og under kundskabsmeddelelsen, som den kan give den under andre

friere undervisningsformer. Ånden blæser, hvorhen den vil, hedder det; og om der skal ske noget af dette store og gode i en klasse, er vi vel ikke ret meget herre over selv, men måske er vi alligevel i nogen måde ansvarlige for, at der sker noget af dette. Vel har verden, som det så ofte siges, brug for teknikere og for ingeniører, men må jeg sige som en bekendelse: jeg tror, at verden først og fremmest har brug for gode mennesker — og det er af betydning at indse dette, når man taler om skolen. Men at en påvirkning som den, jeg her er kommet ind på, skulle kunne gives bedre under den forvirrede og usikre skoleform, der nu er foreslået, end under den nuværende skoleopbygning, det tvivler jeg om.

Må jeg så til sidst sige: de sidste dages vekslende faser i skolesagens udvikling viser bedre end noget andet, på hvilket famlende og usikkert grundlag disse forhandlinger har været ført. På det grundlag kan man ikke føre en for vore børn og for hele vort land så vigtig sag igennem. Jeg har i denne tid fået adskillige ængstelige henvendelser fra hjem, der har børn i skolen. Det er en sag, som optager tusinder af hjem. Man kan ganske simpelt ikke byde disse hjem, at en lov jages igennem på denne måde. Det er uværdigt og usømmeligt. Jeg henstiller derfor — ikke mindst under henvisning til det, der er sket i de senere dage — til alle tingets medlemmer uden hensyn til forudfattede meninger eller partihensyn at overveje dette forhold og tænke på de børn, der skal gå i skole i de kommende år.

Skal man sende dem i en skole, hvis ordning hviler på et så uklart og uoverskueligt grundlag som det, der her foreligger, og som har en så vældig front af kyndige lærere i folkeskole og gymnasium og ved universitetet imod sig? Disse lærere advarer jo inderligt derimod. Skal man virkelig nu jage lovforslag igennem på denne måde? Jeg mener, det vil være en uret mod Danmarks børn.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet til kl. 13³⁰.

Udvalget angående forslag til lov om beskatningen af renteforsikringer m. v. har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.